

Analyysiharjoitus hiukkasfysiikassa

Joona Havukainen

Helsinki Institute of Physics

2018

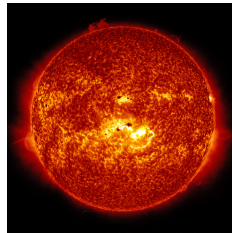
- Erotetaan $W^\pm$ bosonit Z bosoneista
- Määritetään e/μ suhdeluku
- Määritetään W^+/W^- suhdeluku
- Saammeko massajakaumasta näkyviin eri hiukkaset?
- Löydämmekö harvinaisia Higgsin bosonin hajoamisia?

Heikon vuorovaikutuksen bosonit $W^\pm$ ja Z

- Välittävät heikkoa vuorovaikutusta, joka mahdollistaa radioaktiivisten ydinten hajoamisen sekä vedyn fuusioreaktion
- Ovat raskaita ja hajoavat nopeasti $\Rightarrow$ heikko vuorovaikutus ulottuu vain lyhyelle etäisyydelle

Ydinvoimalat tuottavat energiaa hallitulla fissiolla ¹

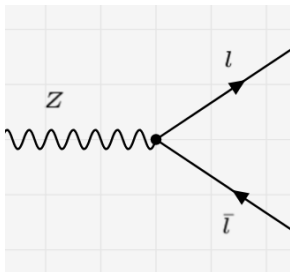
Tähtien energia on peräisin fuusiosta ²

¹<https://www.decisionsciences.com/solutions/nuclear/>

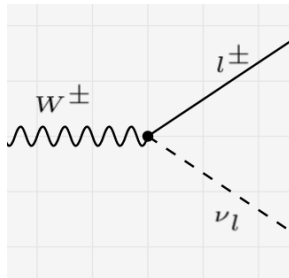
²https://www.nasa.gov/sites/default/files/jan_7_x_flare_1600-304.jpeg

$W^\pm$ ja Z hajoamiset

- Tarkastellaan $W^\pm$ ja Z hajoamisia leptoneiksi $e^\pm$ ja $\mu^\pm$
- $Z \rightarrow e^+e^-, \mu^+\mu^-$ $W^+ \rightarrow e^+\nu_e, \mu^+\nu_\mu$

Lopputilassa leptoni- pari
 e^+e^- tai $\mu^+\mu^-$

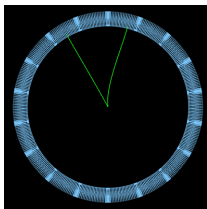

Lopputilassa leptoni ja
neutriino $e^+\nu_e$ tai $\mu^+\nu_\mu$

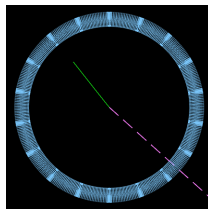
$W^\pm$ ja Z hajoamiset

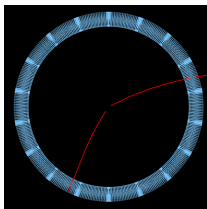
$$Z \rightarrow e^+ e^-$$

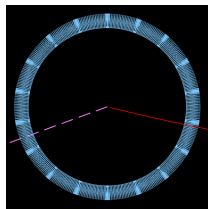
$$W^+ \rightarrow e^+ \nu_e$$

$$Z \rightarrow \mu^+ \mu^-$$

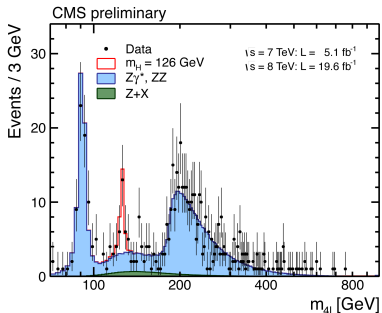
$$W^+ \rightarrow \mu^+ \nu_\mu$$

- Higgsin mekanismi antaa $W^\pm$ sekä Z bosoneille niiden massat
- Mekanismi vaatii Higgsin bosonin olemassaolon
- Hiukkanen löydettiin vuonna 2012 CERNin LHC kiihdyttimellä ATLAS ja CMS koejärjestelyissä

Uusien hiukkasten löytäminen

- Uusia hiukkasia voidaan havaita tutkimalla törmäyksissä syntyneiden hiukkasten massajakaumia
- Havaintoja verrataan teorioiden ennustuksiin → poikkeamat merkki jostain uudesta

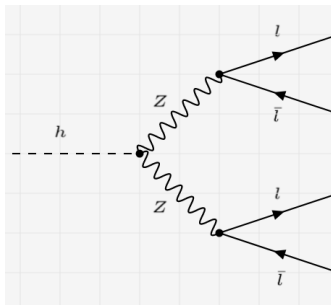
3

Higgsin bosonin hajoamiset

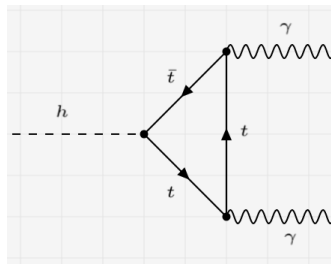
- Tänään etsitään kahta mahdollista lopputilaa

- $h \rightarrow ll\bar{l}$

$$h \rightarrow \gamma\gamma$$

Lopputilassa neljä leptonia.
Vaihtoehdot: $e^-e^-e^+e^+$,
 $\mu^-\mu^-\mu^+\mu^+$ tai $e^+e^-\mu^+\mu^-$

Lopputilassa kaksi fotonia,
 $\gamma\gamma$

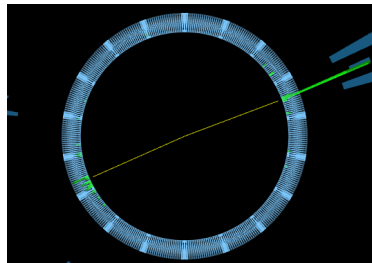
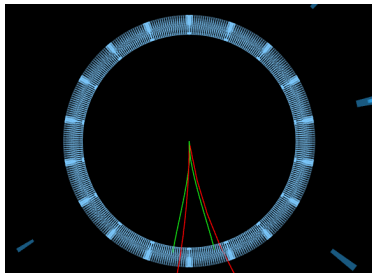

Higgsin bosonin hajoamiset

- Tänään etsitään kahta mahdollista lopputilaa Higgsille

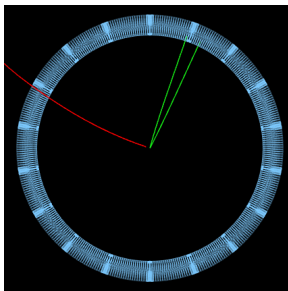
- $h \rightarrow ll\bar{l}$

$$h \rightarrow \gamma\gamma$$

Zoo event

- Mikäli törmäystapahtuma ei vastaa mitään edellä mainittua, kyseessä on "Zoo"-tapahtuma
- Jokin jälki on saattanut jäädä huomaamatta, tai törmäys edustaa tapahtumaa jonka lopputilasta tekemässämme analyysissä ei olla kiinnostuneita
- Zoo-tapahtumat hylätään ja poistetaan analyysistä

$e^+e^- \mu^+$ lopputila on "Zoo"-tapahtuma

- CIMA log: <https://tinyurl.com/cimaMC2018>

CIMA
CMS Instrument for Masterclass Analysis

Choose your Masterclass

LArSoft (2017/2017)
 MIP-2017
 Reaktor (2016/16)
 Proton-Proton (2016/16)
 CMS17 (2016/16)
 CMS18 (2016/16)
 CMS19 (2016/16)
 CMS20 (2016/16)
 CMS21 (2016/16)
 CMS22 (2016/16)
 CMS23 (2016/16)
 CMS24 (2016/16)
 CMS25 (2016/16)
 CMS26 (2016/16)
 CMS27 (2016/16)
 CMS28 (2016/16)
 CMS29 (2016/16)
 CMS30 (2016/16)
 CMS31 (2016/16)
 CMS32 (2016/16)
 CMS33 (2016/16)
 CMS34 (2016/16)
 CMS35 (2016/16)
 CMS36 (2016/16)
 CMS37 (2016/16)
 CMS38 (2016/16)
 CMS39 (2016/16)
 CMS40 (2016/16)
 CMS41 (2016/16)
 CMS42 (2016/16)
 CMS43 (2016/16)
 CMS44 (2016/16)
 CMS45 (2016/16)
 CMS46 (2016/16)
 CMS47 (2016/16)
 CMS48 (2016/16)
 CMS49 (2016/16)
 CMS50 (2016/16)
 CMS51 (2016/16)
 CMS52 (2016/16)
 CMS53 (2016/16)
 CMS54 (2016/16)
 CMS55 (2016/16)
 CMS56 (2016/16)
 CMS57 (2016/16)
 CMS58 (2016/16)
 CMS59 (2016/16)
 CMS60 (2016/16)
 CMS61 (2016/16)
 CMS62 (2016/16)
 CMS63 (2016/16)
 CMS64 (2016/16)
 CMS65 (2016/16)
 CMS66 (2016/16)
 CMS67 (2016/16)
 CMS68 (2016/16)
 CMS69 (2016/16)
 CMS70 (2016/16)
 CMS71 (2016/16)
 CMS72 (2016/16)
 CMS73 (2016/16)
 CMS74 (2016/16)
 CMS75 (2016/16)
 CMS76 (2016/16)
 CMS77 (2016/16)
 CMS78 (2016/16)
 CMS79 (2016/16)
 CMS80 (2016/16)
 CMS81 (2016/16)
 CMS82 (2016/16)
 CMS83 (2016/16)
 CMS84 (2016/16)
 CMS85 (2016/16)
 CMS86 (2016/16)
 CMS87 (2016/16)
 CMS88 (2016/16)
 CMS89 (2016/16)
 CMS90 (2016/16)
 CMS91 (2016/16)
 CMS92 (2016/16)
 CMS93 (2016/16)
 CMS94 (2016/16)
 CMS95 (2016/16)
 CMS96 (2016/16)
 CMS97 (2016/16)
 CMS98 (2016/16)
 CMS99 (2016/16)
 CMS100 (2016/16)

Choose your location

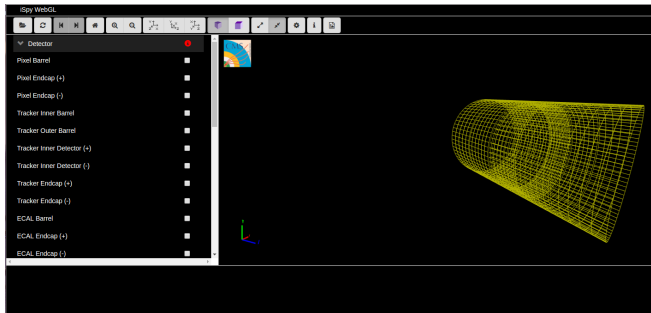
Workshop

Choose your group

Workshop

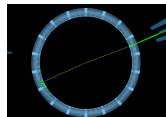
- iSpy Event Display: <https://tinyurl.com/iSpyMC2018>

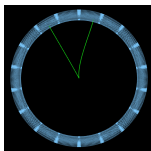
- CIMA: <https://tinyurl.com/cimaMC2018>
- iSpy: <https://tinyurl.com/iSpyMC2018>
- Myötäpäivään kaartuvat varatut hiukkaset ovat positiivisesti varattuja

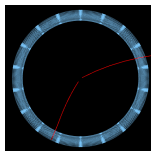
$$H \rightarrow \gamma\gamma$$

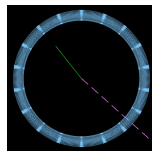
$$H \rightarrow \mu\mu$$

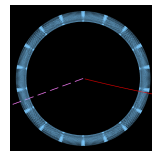
$$Z \rightarrow e^+e^-$$

$$Z \rightarrow \mu^+\mu^-$$

$$W \rightarrow e\nu_e$$

$$W \rightarrow \mu\nu_\mu$$